

Republika e Kosovës

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale - Ministarstvo Rada i Socijalne Zaštite

Ministry of Labour and Social Welfare

UDHËZUESI NUMËR 22

**KORNIZA E SHËRBIMEVE DHE SANDARDET MINIMALE TË CILËSISË SË SHËRBIMEVE
SOCIALE**

PËR FËMIJËT ME AFTËSI TË KUFIZUARA NË QENDRAT E KUJDESIT DITOR

KORNIZA E SHËRBIMEVE DHE STANDARDET MINIMALE TË CILËSISË SË SHËRBIMEVE SOCIALE PËR FËMIJËT ME AFTËSI TË KUFIZUARA NË QENDRAT E KUJDESIT DITOR

Qëllimi i Shërbimeve Sociale Në Qendrat e Kujdesit Ditor për Fëmijët me Aftësi të Kufizuara

Qëllimi i qendrave të kujdesit ditor për fëmijët me aftësi të kufizuara është për të promovuar integrimin e tyre në shoqërinë e përgjithshme dhe për të siguruar shërbime cilësore që kanë për qëllim plotësimin e nevojave të tyre individuale.

GRUPET E PRIORITETIT

Grupet e prioritetit për shërbime sociale në qendrat e kujdesit ditor për fëmijët me aftësi të kufizuara:

- Fëmijët me aftësi të kufizuara fizike,
- Fëmijët me aftësi të kufizuar të butë intelektuale.

PARIMET KRYESORE

- Mbrojtja e të drejtave të fëmijëve,
- Respektimi i fshehtësisë (konfidencialitetit) së informatave personale, pavarësisë, privatësisë, dinjitetit, mendimit dhe dëshirave të arsyeshme të fëmijëve,
- Sigurimi i qasjes individuale për të përmbushur nevojat e fëmijëve.

AKTIVITET KRYESORE TË QENDRAVE TË KUJDESIT DITOR PËR FËMIJËT ME AFTËSI TË KUFIZUARA

Qendrat e kujdesit ditor organizojnë veprimet e tyre përmes aktiviteteve në vijim:

- Sigurimi i informatave – stafi, fëmijët, prindërit dhe palëve tjera të interesuara iu ofrohen informatat e duhura për Qendrën dhe shërbimet e ofruara aty.
- Sigurimi i kujdesit – kujdesi ofrohet duke u bazuar në nevojat e vlerësuara të fëmijëve dhe në përputhje me planet e kujdesit individual.
- Sigurimi i kushteve të mira shëndetësore për fëmijët – ndihma e parë mjekësore është në dispozicion në Qendër, nevojat e kujdesit shëndetësor janë adresuar.
- Sigurimi i ushqimit – fëmijët nuk kalojnë më tepër se tri orë pa pasur ushqim në Qendër.
- Promovimi i zhvillimit të fëmijëve përmes punës individuale dhe grupore.

STANDARDET MINIMALE

Standardet Minimale Strukturele	Indikatorët e Performancës
X.1.1 Qendra do të siguroj dhe do të ripërtërijë në mënyrë të rregullt certifikatat/autorizimin nga autoritetet e zjarrfikjes dhe shëndetësisë/higjienës të Kosovës	Certifikatat në dispozicion
X.1.2 Qendra do të siguroj që zona e hyrjes dhe ajo brenda ndërtesës janë të përshtatura që të përmbushin nevojat e fëmijëve me aftësi të kufizuara	Objektet e adaptuara
X.1.3 Qendra do të siguroj qasje të automjeteve emergjente (auto-ambulanca, automjete për zjarrfikje, etj.)	Objektet e adaptuara
X.1.4 Qendra do të ketë një dhomë gjumi të mobiluar në mënyrë adekuate për fëmijët që kanë nevojë të shtrihen periodikisht apo nevojë për një sy gjumë.	Hapësirat adekuate në dispozicion
X.1.5 Qendra do të ketë një plan evakuimi, ndërsa stafi i Qendrës do të trajnohet për të vepruar në mënyrë të përshtatshme në raste emergjente, me një theks të veçantë në evakuimin e fëmijëve me aftësi të kufizuara.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekzistenca e planit të evakuimit. • Dëshmi të dokumentuara për njohurit e stafit.
X.1.6 Qendra do të jetë e vendosur në një mjedis të sigurt për shëndetin e fëmijëve	Përputhshmëria me standardet e ndërtimit në mjedis
X.1.7 Qendra do të ketë kënd të lodrave të sigurt dhe të pastër të përshtatshëm për nevojat e fëmijëve	Ekzistenca e një këndi të lodrave, në përputhje me standardet e këndit të lodrave të jashtëm
X.1.8 Qendra do të ketë një kuzhinë të pastër, të pajisur në mënyrë adekuate dhe të pajisur me një furnizim me ujë dhe mjedise të përshtatshme për të siguruar ruajtjen e sigurt të ushqimit të fëmijëve	Ekzistenca e kuzhinës
X.1.9 Qendra do të ketë tualete të veçanta për stafin dhe fëmijët. Tualetet dhe banjat për fëmijët duhet të përshtaten me nevojat e fëmijëve me aftësi të kufizuara	<ul style="list-style-type: none"> • Ekzistenca e tualeteve të ndara • Objektet e adaptuara
X.1.10 Qendra do të siguroj që të gjitha pjesët e ndërtesës të kenë ndriçim të mjaftueshëm, ngrohje (opsione të sigurta të ngrohjes) dhe ventilim.	Përputhshmëria me standardet e ndërtimit që kanë të bëjnë me ndriçimin, ngrohjen dhe ventilimin
X.1.11 Qendra do të izolohet në mënyrë të duhur nga trafiku	Dëshmi të dokumentuara
X.1.12 Qendra do të ketë stafin menaxherial, profesional dhe mbështetës. Çdo anëtar i stafit do të ketë një përshkrim të vendit të punës të miratuar nga Menaxheri i Qendrës	Përshkrimet e punës të miratuara
X.1.13 Menaxheri i Qendrës do të sigurojë që procedurat e brendshme operationale të shkruara janë themeluar, duke rregulluar funksionimin e përgjithshëm të Qendrës. Procedurat duhet po ashtu të specifikojnë bashkëpunimin e Qendrës me institucionet përkatëse arsimore dhe mjekësore. Orari i funksionimit do të jetë fleksibil, duke lejuar fëmijët dhe prindërit e tyre të përdorin shërbimet e Qendrës në komoditetin më të mirë për ta.	Ekzistenca e Procedurave të Brendshme Operationale
X.1.14 Menaxheri i Qendrës do të formojë procedurat e brendshme të monitorimit	Ekzistenca e procedurave Monitoruese

X.1.15 Qendra do të ketë një sistem efikas të kontabilitetit.	Ekzistenca e sistemit të kontabilitetit
X.1.16 Menaxheri i Qendrës do të siguroj që stafi profesional ti nënshtrohet rregullisht kontrolleve të rregullta mjekësore si dhe të regjistrohet në kurse përkatëse të trajnimit	Certifikatat e disponueshme mjekësore dhe raportet e trajnimit
X.1.17 Qendra do të ketë një ekip të stafit shumë-disciplinarë që ofrojnë shërbime profesionale për fëmijët dhe familjet e tyre. Kërkesat minimale për stafin profesional do të jenë: <ul style="list-style-type: none"> • Punëtorët e licencuar profesional (menaxherët e rastit) – çdo punëtor social (menaxher i rastit) do të menaxhoj jo më shumë se 10 raste • Punëtorët e licencuar profesional (edukatorët) – çdo punëtor social (edukator) do të punoj me jo më shumë se 5 fëmijë • Psikologu – çdo psikolog do të punoj me jo më shumë se 10 raste (fëmijë dhe familje) • Fizioterapeut – Qendra do të sigurojë që shërbimet profesionale të fizioterapeutit ofrohen për fëmijët sipas nevojave të tyre të vlerësuara. • Logopedë - Qendra do të sigurojë që shërbimet profesionale të logopedit iu janë dhënë fëmijëve sipas nevojave të tyre të vlerësuara. 	<ul style="list-style-type: none"> • Numri i fëmijëve/Numri i menaxherëve të rastit • Numri i fëmijëve /Numri i edukatorëve • Numri i fëmijëve/Numri i psikologëve • Dëshmi të dokumentuara për shërbimet nga psikoterapeuti • Dëshmi të dokumentuara për shërbimet nga logopedi
X.1.18 Qendra do të punësojë kujdestarë për t'u kujdesur për fëmijët gjatë qëndrimit të tyre në Qendër	Personeli me përshkrime përkatëse të vendeve të punës
X.1.19 Qendra do të punësojë personel mbështetës, duke përfshirë edhe një kuzhinier/ndihmës kuzhine, personeli pastrues etj.	Personeli me përshkrime përkatëse të vendeve të punës
Standardet Funktionale	Indikatorët e Performancës
X.2.1 Qendra do të sigurojë që informata adekuate iu është dhënë fëmijëve në lidhje me shërbimet e ofruara, objektet e ndërtesës, objekteve për evakuim emergjent, informacion në lidhje me ndihmën e parë dhe të mbrojtjes në raste urgjente dhe informacione të tjera të rëndësishme për fëmijët, duke marrë parasysh moshën dhe aftësitë mendore dhe fizike të fëmijëve	<ul style="list-style-type: none"> • Numri i fëmijëve të informuar për Qendrën/Numri i fëmijëve • Ekzistenca e rregulloreve të brendshme
X.2.2 Qendra do të siguroj që personelit ti ofrohen informatat adekuate lidhur me objektivat statutore, funksionet e Qendrës, detyrat dhe funksionet e stafit dhe rregullat e brendshme operacionale.	<ul style="list-style-type: none"> • Numri i personelit të informuar për Qendrën/Numrin e personelit • Ekzistenca e rregulloreve të brendshme
X.2.3 Qendra do të siguroj informata adekuate lidhur me objektivat statutore, shërbimet në dispozicion, orarin e	<ul style="list-style-type: none"> • Broshura, fletëpalosje • Ekzistenca e rregulloreve të brendshme

operimit/funksionimit dhe që stafi kyç të jetë në dispozicion për prindërit dhe vizitorët tjerë.	
X.2.4 Qendra do të vendosë procedurat e pranimit dhe kriteret që duhet të miratohen nga autoritetet Komunale.	Ekzistenca e procedurave të pranimit
X.2.5 Qendra do të siguroj që fëmijët e sapo pranuar të prezantohen në mënyrën e duhur me personelin dhe fëmijët e tjerë, duke marrë parasysh moshën dhe aftësitë e tyre mendore	Ekzistenca e rregulloreve të brendshme
X.2.6 Qendra do të siguroj që fëmijët e sapo pranuar të familjarizohen në mënyrën e duhur me objektet dhe hapësirat e Qendrës, duke marrë parasysh moshën, aftësitë mendore dhe fizike të tyre.	Ekzistenca e rregulloreve të brendshme
X.2.7 Të lehtësoj procesin e adaptimit dhe integritit të fëmijëve të sapo pranuar, nëse është e domosdoshme, prindi(ërit) do të lejohet të kaloj një kohë në Qendër gjatë javës së parë pas pranimit	Ekzistenca e rregulloreve të brendshme
X.2.8 Qendra do të siguroj mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve sipas Konventës së KB për të Drejtat e Fëmijëve.	<ul style="list-style-type: none"> • Njohuri të dëshmuara të stafit për Konventën e KB për të Drejtat e Fëmijëve • Ekzistenca e rregulloreve të brendshme
X.2.9 Qendra do të siguroj sipas rregullit të drejtat e fëmijëve në: <ul style="list-style-type: none"> • kujdesi shëndetësor; • arsimimi; • zhvillimin dhe edukimin në familje 	<ul style="list-style-type: none"> • Bashkëpunim të dëshmuar me institucionet e kujdesit shëndetësor dhe arsimor
X.2.10 Qendra do të siguroj sipas rregullit mbrojtjen e fëmijëve nga <ul style="list-style-type: none"> • abuzimi psikologjik dhe fizik; • shfrytëzimit të punës; • veprave penale; • neglizhenca dhe padrejtësia; • kushtet e dëmshme për shëndetin e fëmijës 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekzistenca e rregulloreve të brendshme, përfshirë procedurat e ankesës (ankimit) • Numri dhe natyra e ankesave
X.2.11 Nevojat e çdo fëmije të Qendrës do të vlerësohen. Vlerësimi do të përfshijë gjendjen sociale, arsimore, psikologjike, shëndetësore dhe nevojat e fëmijës	Numri i fëmijëve me nevoja të vlerësuara/Numri i fëmijëve
X.2.12 Kujdesi dhe mbështetja profesionale do të ofrohen për secilin fëmijë sipas një Plani të Kujdesit Individual, i shtjelluar në bazë të nevojave të vlerësuara të fëmijës. Plani i Kujdesit Individual do të shtjellohet nga ekipi multi-disciplinarë, me pjesëmarrje të prindërve dhe fëmijës, duke marrë parasysh moshën dhe aftësitë mendore të fëmijës.	Numri i fëmijëve me Plan të Kujdesit Individual/Numri i fëmijëve
X.2.13 Çdo fëmijë do të ketë një menaxher të rastit. Menaxheri i rastit do të monitoroj dhe siguroj (përcjellje të) implementimin e Planit të Kujdesit Individual dhe do të	Numri i fëmijëve që kanë menaxher të rastit/Numri i fëmijëve

koordinoj operacionet e ekipit multi-disiplinare për çdo fëmijë.	
X.2.14 Çdo fëmijë do të ketë një dosje personale që do të përfshij: <ul style="list-style-type: none"> • Një kopje të certifikatës së tij/saj • Kopjet e dokumenteve mjekësore • Formulari i vlerësimit të nevojave me nevojat e vlerësuara • Plani i Kujdesit Individual (korrigjuar dhe azhurnuar çdo tre muaj) 	Numri i fëmijëve që kanë dosje personale/Numri i fëmijëve
X.2.15 Qendra do të promovojë zhvillimin intelektual, fizik, emocional dhe kulturor të fëmijëve, sipas moshës së tyre dhe kapaciteteve personale. Aktivitetet dhe ngjarjet relevante do të planifikohen dhe organizohen brenda dhe jashtë Qendrës.	Vlerësimi i progresit sipas Planit të Kujdesit Individual
X.2.16 Qendra do të promovojë zhvillimin e shkathtësive sociale dhe vetëbesimin e fëmijëve.	Vlerësimi i progresit sipas Planit të Kujdesit Individual
X.2.17 Asistenca dhe shërbimet do t'ju ofrohen fëmijëve përmes punës individuale si dhe asaj grupore.	Ekzistenca e Rregulloreve të Brendshme
X.2.18 Fëmijët në Qendër duhet të jenë nën mbikëqyrjen e vazhdueshme të anëtarëve të stafit.	Ekzistenca e Rregulloreve të Brendshme
X.2.19 Planet individuale dhe të gjitha aktivitetet e organizuara brenda dhe jashtë Qendrës duhet të marrin parasysh gjendjen shëndetësore të fëmijës.	Ekzistenca e Rregulloreve të Brendshme
X.2.20 Pajisjet e ndihmës së parë dhe materialet duhet të jenë gjithmonë në dispozicion në Qendër. Të gjithë anëtarët e stafit që punojnë me fëmijët duhet të kenë njohuri të përgjithshme të procedurave të ndihmës së parë.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekzistenca e pajisjeve të ndihmës së parë • Dëshmi e dokumentuar e njohurive të stafit
X.2.21 Çdo fëmijë me dëshmi të një sëmundjeje ngjitëse (ftohje, grip, etj.) do të izolohet nga fëmijët e tjerë në Qendër. Prindërit e fëmijës me dëshminë e një sëmundjeje të tillë do të informohen menjëherë nga stafi i Qendrës.	Ekzistenca e Rregulloreve të Brendshme
X.2.22 Fëmijëve do t'iu ofrohet një drekë të balancuar ushqyese në Qendër. Diçka për të ngrënë apo darkë e lehtë do ti ofrohet fëmijëve të cilët qëndrojnë në Qendër më shumë se tre orë pas drekës, ose arrijnë në Qendër pas drekës dhe qëndrojnë për më shumë se tre orë.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekzistenca e menysë ditore • Ekzistenca e orarit të të ushqyerit
X.2.23 Qendra do të sigurojë të ushqyerit individual për fëmijët me nevoja të veçanta dietetike apo që nuk janë në gjendje për të ushqyer veten në mënyrë adekuate	Ekzistenca e rregulloreve të brendshme
X.2.24 Meny të e ndryshme për dreka dhe ushqime do të përgatiten për tërë javën. Meny të do të postohen çdo	Ekzistenca e menysë

javë në një vend ku prindërit dhe vizitorët tjerë relevantë mund ti shohin ato	
X.2.25 Fëmijët nuk duhet të privohen nga dreka ose ushqimi si një formë e dënimit disiplinor.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekzistenca e menysë ditore • Ekzistenca e procedurave të ankimimit